

تصویب‌نامه و تصمیم‌نامه‌ها

آین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکتها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات	موضوع
---	-------

شماره: 141602/ت46513

تاریخ: 1391/08/21

در جلسه مورخ 21/08/1391 بنا به پیشنهاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورای عالی علوم، تحقیقات و به استناد ماده (13) قانون حمایت از شرکتها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب 1389 - آین

نامه اجرایی قانون یادشده را به شرح زیر تصویب نمود:

آین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکتها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب 1391/08/21 با اصلاحات و الحالات بعدی فصل اول - تعاریف ماده 1 - در این آین نامه، اصطلاحات زیر در معانی

مشروع مربوط به کار می‌روند:

الف - قانون: قانون حمایت از شرکتها و موسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب 1389 -

ب - صندوق: صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (5) قانون.

ج - شورا: شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری.

د - تجاری سازی: فعالیتهای مرتبط با عرضه محصول یا خدمت جدید مبتنی بر ایده‌ها یا فناوریهای جدید که شامل تمامی فرایندهای مرتبط از اختراقات، ارزشگذاری فناوری، اعطای امتیاز، انتقال و انتشار و کسب سایر فناوریهای مورد نیاز (مکمل) و پرداخت حق الامتیازهای مرتبط، جذب سرمایه و منابع (نمونه سازی، طراحی صنعتی فرایند یا محصول جدید، انجام آزمونها و دیافت تأییدیه‌های لازم، تولید آزمایشی، بازاریابی و رفع اشکال) و همچنین خدمات پشتیبانی تخصصی تجاری سازی (شامل فعالیتهای مشاوره، مدیریت فناوری، طراحی محصول و فرایند، خدمات استانداردسازی، اندازه سنجی و خدمات آزمایشگاهی) می‌شود.

ه - سرمایه‌گذاری ریسک پذیر: سرمایه‌گذاری در شرکتهای جوان و نویا که مبنی بر فناوری و نوآوری شکل گرفته و در معرض ریسکهای بالا و غیر متعارف می‌باشند و براساس ارزیابی‌های کارشناسی دارای رشد فراوان در آینده خواهد بود.

و - عامل صندوق: بانکهای عامل، صندوقهای پژوهش و فناوری و سایر صندوقهای مالی دارای مجوز قانونی طرف قرارداد صندوق.

ز - دستگاه اجرایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (5) قانون مدیریت خدمات کشوری.

ماده 2 - (اصلاحی 1391/09/29) شرکتها و موسساتی که در زمینه «گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری» و «تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه شامل (طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوریهای برتر و با ارزش افزوده بالا» فعالیت می‌نمایند، شرکت یا موسسه دانش بنیان محسوب می‌شوند.

تبصره 1 - فعالیتهای نظیر برگزاری و شرکت در همایشهای علمی، خدمات کتابداری، آموزش و کارآموزی، فعالیتهای عادی و روزمره نرم افزاری و سایر فعالیتهایی که هدف آنها طراحی محصولات یا خدمات یا بهبود کیفیت آنها نیست، از فعالیتهای دانش بنیان به شمار نمی‌رود.

تبصره 2 - نمایندگی شرکت‌های خارجی و شرکت‌های وارد کننده محصولات دانش بنیان که به امر تجارت می‌پردازند، از شمول این آین نامه خارج هستند.

تبصره 3 - شرکت‌های دولتی، موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی و شرکتها و موسساتی که بیش از پنجاه درصد از مالکیت آنها متعلق به شرکت‌های دولتی، موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی باشد، مشمول حمایت‌های قانون نیستند.

ماده 3 - (اصلاحی 1395/02/05) در اجرای مفاد ماده (2) قانون و به منظور تدوین حوزه‌های فعالیتهای دانش بنیان و معیارهای تشخیص مصادیق شرکتها و موسسات دانش بنیان، کارگروهی زیر نظر ریسیس شورا متشكل از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

الف - معاون علمی و فناوری ریسیس جمهور (ریسیس)

ب - نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ج - نماینده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی د - نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت

ه - نماینده وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

و - نماینده وزارت جهاد کشاورزی

ز - نماینده وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

ح - مدیر عامل صندوق

ط - سه نفر صاحب‌نظر در حوزه شرکت‌های دانش بنیان به پیشنهاد کارگروه و حکم ریسیس کارگروه.

ک - یک نفر صاحب نظر به پیشنهاد اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایران و حکم ریس کارگروه.

تیصره ۱- (الحاقی ۱۳۹۵/۰۲/۰۵) نظارت بر اجرای این ماده بر عهده دبیرخانه شورا می باشد.

تبصره 2 - (الحاقی 05/02/1395) کارگروه می تواند تا سه نفر از نمایندگان سایر بخش ها و سازمان ها را به عضویت کارگروه درآورد.

تبصره ۳- (الحاقی ۱۳۹۵/۰۲/۰۵) فرایند بررسی صلاحیت شرکت های دانش بنیان از زمان تکمیل پرونده باید حداقل در مدت دو ماه انجام گیرد.

ماده 4- (اصلحی 1393/11/26) به منظور استفاده شرکتها و موسسات دانش بنیان از منابع صندوق یا نهادهای مالی همکار آن برای دریافت کمکها و تسهیلات و سایر حمایتهای پیش بینی شده در قانون ، صندوق موظف است نسبت به بررسی وضعیت اقتصادی و مالی شرکتها و موسسات یادشده و تعیین تضامین مناسب برای هر نوع از خدمات اقدام نماید .

ماده 5 - (اصلاحی 1391/09/29) شرکتها و موسسات دانش بنیان دارای بیش از پنجاه نفر نیروی انسانی متخصص و با سابقه فعالیت بیش از پنج سال، می توانند در صورت تشکیل کنسرسیوم، جهت فعالیتهای موضوع این آین نامه با

متشارکت اتنیاده ها و پژوهشندگان و شرکتهای داخلی و خارجی متشروط به تعلق اکثریت سهام آن به شرکتها و موسسات داشن بنیان داخلی ، تا بیست درصد از هزینه فعالیت های تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه و طرحهای مربوط خود را در اراضی ارایه استناد اثبات کنند، کمک دریافت کنند.

ماده 6 - (اصلحی 11/26/1393) در صورتی که شرکتها و موسسات دانش بنیان جهت انجام فعالیتهای تحقیق و توسعه و تجاری سازی و سرمایه گذاری از نظام بانکی تسهیلات اخذ نماینده، صندوق می تواند بخشی از سود تسهیلات یاد شده را در قالب قرارداد و به طور مستقیم یا غیرمستقیم (با تشخیص هیئت عامل از طریق بانک ها یا سایر نهادهای مالی دارای مجوز رسمی) اعطا نماید.

ماده 6 مکرر-(الحاقی 1391/09/29) صندوق محاج است در اجرای ماده (5) قانون ، تا پنجاه درصد هزینه های طرحهای تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه « مهم » و « ویژه » شرکتها و موسسات دانش بنیان قادر توانایی مالی را با تأیید هیئت امنی صندوق ، کمک بلا عوض نماید .

فصل سوم - تسهیلات
ماده 7 - (اصلاحی 26/11/1393) شرکتها و موسسات دانش بنیان جهت فعالیتهای ثبت اختراع ، کسب فناوری (دریافت حق امتیاز) و نمونه سازی و طرفیت ساری برای ورود محصولات دانش بنیان به بازار یا تأمین بخشی از آورده لازم جهت اخذ تسهیلات بانکی می توانند از تسهیلات قرض الحسنه صندوق پس از بررسی طرح تجاری توسط صندوق یا عامل صندوق با دوره باز ب داشت حد اکثر سه ساله استفاده نمایند .

ماده 8 - شرکت‌های ارایه کننده خدمات پشتیبانی تخصصی تجاری سازی نیز می‌توانند برای انجام خدمات یاد شده، از تسبیلات قرض، الحسنه صندوق، استفاده کنند.

ماده ۹- (اصلاحی ۱۳۹۳/۱۱/۲۶) شرکتها و موسسات دانش بنیان جهت فعالیتهای تا قبل از تولید صنعتی از قبیل هزینه اولیه تجهیز کارگاه و آماده سازی خط تولید، طراحی صنعتی، انجام آزمون و رفع اشکال، تولید آزمایشی و بازاریابی و همچنین فعالیت های اجرای پروژه های با ماهیت دانش بنیان در قالب پیمان و قراردادهای مشخص با کارفرمایان می توانند از محل منابع صندوق از تسهیلات میان مدت (حداکثر پنج ساله) با نرخ ترجیحی (تا چهل درصد پایین تر از نرخ مصوب شورای بول م اعیان در هرسال) استفاده نمایند. تشخیص نوع تضمین مهد نیاز، بر عوده صنعتی، خواهد بود.

ماده 10- (اصلاحی 1393/11/26) صندوق موظف است به منظور تولید صنعتی با مشارکت حداقل پنجاه درصدی با بانکها موسسات مالی و اعتباری یا صندوقهای مالی مرتبط از طریق گشاش خطوط اعتباری مشترک نزد بانکها و موسسات یادشده امکان دریافت تسهیلات بلند مدت (حداقل هفت ساله) با نرخ ترجیحی (تا پنجاه درصد پایین تر از نرخ مصوب شورای پول و اعتبار در هر سال) را برای تأمین قسمتی از هزینه های تهیه مکان و خرید و نصب ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز شرکتها و موسسات دانش بنیان، فراهم نماید.

ماده 11- (اصلاحی 26/11/1393) جهت تأمین سرمایه در گردش شرکتها و موسسات دانش بینان ، صندوق مجاز است با مشارکت حداکثر سی درصدی با بانکها و سایر موسسات و صندوق های مالی و از طریق این موسسات اقدام به ارایه تسهیلات کوتاه مدت (حداکثر دو ساله) با نرخ ترجیحی تا پنجاه درصد پایین تر از نرخ مصوب شورای پول و اعتبار نماید .

ماده 12- (اصلاحی 11/12/1393) به منظور حمایت از توسعه بازار محصولات و خدمات دانش بنیان ، صندوق مجاز است نسبت به اعطای تسهیلات برای فروش اقساطی ، لیزینگ و در صورت وجود بازار مطمئن به صورت پیش خرید و سایر مواد با شرایطی که معمول است در این بخش تقدیر شود .

ماده 13 - صندوق موظف است جهت خرید سهام شرکتها و موسسات دانش بنیان ، تسهیلات خرید با نرخ ترجیحی به افراد یا بینگاههای فعال اقتصادی و صنعتی موجود ارایه نماید . تسهیلات یادشده به اشخاص حقیقی و حقوقی که سهام مذکور را ترجیحاً از صندوق های سپاهیه گذاری ، بسک نیز با ان طریقه بازار خریداری نمایند ، اعطای مم شود .

ماده 13 مكرر - (الحاقى 1391/09/29) صندوق محار است به شركتها و موسسات دانش بنيانى که دارای طرحهای تجاری سازی حائز اهميت هستند ، اما فاقد توانايی کافی برای تأمین مشارکت با انها هستند ، تسهيلات موضوع مواد (10) و (11) را يس از تأييد هيئت عامل براساس دستورالعمل ابلاغي به طور صد درصد (100 %) اعطنا نماید .

فصل چهارم - ضمانت نامه و بیمه
ماده 14 - به منظور پوشش کسر و نیقه تسهیلات دریافتی شرکتها و موسسات دانش بنیان از بانکها و موسسات مالی و اعتباری ، صندوق نسبت به ارایه خدمات ضمانت نامه اعتباری (تا سقف هفتاد درصد ثابق) اقدام می نماید . ماده 15 - (اصلاحی 1393/11/26) به منظور پوشش ریسک قراردادها و تسهیل شرایط حضور در مناقصه برای شرکتها و موسسات دانش بنیان ، صندوق نسبت به پرداخت بخشی از هزینه صدور ضمانت نامه و تسهیل روند دریافت آن به هر نحو با عقد

قراردادهای همکاری و کارگزاری با بانکها و موسسات ذیریط اقدام می نماید . این خدمات شامل ضمانت نامه شرکت در مناقصه ، پیش پرداخت ، حسن انجام کار و سایر موارد مرتبط می باشد .

ماده 16 - (اصلاحی 1393/11/26) به منظور پوشش رسیک به کارگیری فناوریهای داخلی عرضه شده توسط شرکتها و موسسات دانش بنیان ، صندوق نسبت به ارایه خدمات ضمانت نامه ای به منظور پوشش رسیک دانش فنی از طریق موسسات تخصصی ذیریط اقدام می نماید . نوع حمایت این ماده شامل پرداخت بخشی از هزینه صدور ضمانت نامه و تسهیل روند دریافت آن به هر نحو با عقد قرارداد های همکاری و کارگزاری با ارایه دهنگان ضمانت نامه می گردد .

تبصره - در صورت عدم امکان به کارگیری موسسات تخصصی موجود ، صندوق می تواند پس از طی مراحل قانونی نسبت به حمایت از ایجاد موسسات تخصصی با مشارکت سایر نهادهای ذی ربط اقدام نماید .

ماده 17 - در اجرای بند (ه) ماده (3) قانون و به منظور کاهش خطرذیری محصولات و خدمات شرکتها و موسسات دانش بنیان ، بیمه مرکزی ایران مکلف است پوشش بیمه ای مناسب را در مراحل طراحی ، تولید ، عرضه و بکارگیری این نوع محصولات و خدمات طراحی و ایجاد نماید .

فصل پنجم - مشارکت

ماده 18 - به منظور توسعه سرمایه گذاری رسیک پذیره صندوق برای تأسیس و توسعه شرکتها و صندوقهای سرمایه گذاری رسیک پذیر تا سقف چهل و نه درصد سهام ، مشارکت نماید و حداکثر پس از پنج سال سهام خود را واگذار نماید .

ماده 18 مکرر - (الحاقی 1391/09/29) صندوق مجاز است براساس دستورالعمل مصوب هیئت امنا نسبت به مشارکت در طرحهای تجاری سازی شرکتها و موسسات دانش بنیان اقدام نماید .

فصل ششم - معافیت های مالیاتی و گمرکی

ماده 19 - به منظور تکمیل چرخه سرمایه گذاری خطر پذیر و امکان استفاده شرکتها و موسسات دانش بنیان از بازار سرمایه ، سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است نسبت به تعیین و تسهیل سازوکار عرضه سهام شرکتهای دانش بنیان در بازار فرابورس ، دستورالعمل های اجرایی لازم را تهیه و ابلاغ نماید .

ماده 20 - درآمدهای مشمول مالیات شرکتها و موسسات دانش بنیان ناشی از قراردادها و فعالیتهای تحقیق و توسعه ، تجاری سازی و تولید محصولات و خدمات دانش بنیان به مدت پانزده سال از مالیات موضوع ماده (105) قانون مالیاتهای مستقیم معاف هستند .

ماده 21 - شرکتها و موسسات دانش بنیان از پرداخت هزینه های عوارض و حقوق گمرکی و سود بازرگانی و عوارض صادراتی معاف هستند .

ماده 22 - در اجرای ماده (3) قانون وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری موظف است دستورالعمل اجرایی این فصل را طرف سه ماه پس از ابلاغ این آیین نامه تهیه و به سازمان امور مالیاتی کشور و گمرک ایران ابلاغ نماید .

فصل هفتم - اولویت دهی به شرکتها و موسسات دانش بنیان و سایر حمایت ها

ماده 23 - پارکهای علم و فناوری ، مراکز رشد ، مناطق ویژه علم و فناوری و مناطق ویژه اقتصادی موظفند نسبت به اولویت دهی در استقرار شرکتها و موسسات دانش بنیان اقدام نمایند .

ماده 24 - صندوق حداقل سی درصد کمکها ، تسهیلات و سرمایه گذاری های خود را به شرکتهای دانش بنیان مستقر در مراکز رشد علم و فناوری ، پارکهای علم و فناوری ، مناطق ویژه علم و فناوری و منافق ویژه اقتصادی تخصیص دهد .

ماده 25 - شرکتها و موسسات دانش بنیان در مناقصات قرارداد های پژوهشی ، فناوری و تجاری سازی و عرضه کالاهای دانش بنیان ساخت داخل دستگاههای اجرایی حائز اولویت می باشند .

تبصره 1 - دستگاه اجرایی پس از دریافت تأییدیه صلاحیت شرکتها و موسسات دانش بنیان ، امتیاز ارزیابی کیفی و فنی آنها را با ضرب 2/1 (120 درصد) محاسبه می نماید . برای شرکتهای مستقر در پارکهای علم و فناوری و مناطق ویژه علم و فناوری و مناطق ویژه اقتصادی تا ضرب 5/1 (صد و پنجاه درصد) قابل افزایش است .

تبصره 2 - شرکتها و موسسات دانش بنیان برای ارایه و فروش محصولات و خدمات دانش بنیان خود در مناقصات دولتی مشمول تخفیف پنجاه درصدی در مبلغ سپرده شرکت در مناقصه می گردد .

ماده 26 - (اصلاحی 1392/02/15) دستگاه های اجرایی می توانند در اجرای ماده (6) قانون و از محل اعتبارات مصوب مربوط حداقل یک درصد مبلغ خرید کالا یا خدمات با مبدأ خارجی را در راستای تحقیق و توسعه ، طراحی ، تجاری سازی و ساخت داخل کالا یا خدمات مذکور از طریق شرکتها و موسسات دانش بنیان هزینه نمایند .

ماده 27 - وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری موظف است با همکاری دستگاه های اجرایی ذی ربط در اجرای تبصره (2)

ماده (1) قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات - مصوب 1375 - فهرست نیازهای فناورانه ، تجهیزات و مواد اولیه مورد نیاز دستگاه های اجرایی مندرج در قانون مذکور را به شرکتها و موسسات دانش بنیان نیز اعلام نماید .

ماده 28 - (اصلاحی 1395/02/05) در اجرای ماده (9) قانون و به منظور ایجاد و توسعه شرکتها و موسسات دانش بنیان و تقویت همکاری های بین المللی ، اجازه داده می شود واحدهای پژوهشی ، فناوری و مهندسی مستقر در پارکهای علم و فناوری و مناطق ویژه علم و فناوری در جهت انجام مأموریتهای محوله از مزایای قانونی مناطق آزاد درخصوص روابط کار ، معافیتهای مالیاتی و عوارض سرمایه گذاری خارجی و مبادلات مالی بین المللی برخوردار گردد .

تبصره - (الحاقی 1391/09/29) آیین نامه اجرایی ماده (47) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران موضوع تصویب نامه شماره 28609/ت 32863 ه مورخ 10/05/1384 به عنوان مقررات اجرایی ماده (9) قانون تنفیذ می گردد .

ماده 29 - شرکتها و موسسات دانش بنیان مجازند مرکز فعالیت خود را در محدوده شهر تهران و دیگر شهرها با رعایت مقررات زیست محیطی مستقر نمایند .

فصل نهم - نظارت و گزارش دهی ، رسیدگی به اعتراضات و مجازاتهای قانونی
ماده 30 - شرکتها و موسسات دانش بنیان می توانند اعتراض خود را نسبت به عملکرد دستگاههای مجری قانون با ارایه مستندات به دیرخانه شورا ارسال نمایند . دیرخانه شورا موظف است طرف یک ماه نسبت به رسیدگی به اعتراضات واصل شده اقدام نماید .

ماده 31 - دیرخانه شورا موظف است جهت ایجاد فرصتهای برابر و شفاف سازی حمایتها و تسهیلات مندرج در این آیین نامه نسبت به انتشار آیین نامه ها و دستورالعلماء ذی ربط ، اسامی دستگاههای اجرایی مرتبط و بانک اطلاعاتی شرکتها و موسسات دانش بنیان برخوردار شده از این تسهیلات از طریق پایگاه جامع اطلاع رسانی اقدام نماید .

ماده 32 - (اصلاحی 1395/02/05) شرکتها و موسسات دانش بنیان که از حمایتها قانون برخوردار می شوند ، چنانچه بر اساس گزارش دستگاه اجرایی ذی ربط یا نظارت دوره ای یا موردی دیرخانه شورا یا صندوق با کتمان اطلاعات یا ارایه اطلاعات ناصحیح از این حمایتها برخوردار شده باشند یا حمایتها و تسهیلات اعطای شده بر طبق قانون را برای مقاصد دیگری مصرف نموده باشند ، با تشخیص دیرخانه شورا یا صندوق ، ضمن محرومیت از استفاده مجدد از حمایتها قانون ، با ارجاع به مراجع قانونی ذی صلاح ، مشمول مجازاتهای موضوع ماده (11) قانون خواهد گردید .

ماده 33 - دیرخانه شورا مسئولیت پیگیری اجرای این آیین نامه را به عهده دارد و مکلف است گزارش عملکرد و نحوه اجرای قانون را هر شش ماه یک بار به شورا و مجلس شورای اسلامی ارایه نماید .

محمد رضا رحیمی
معاون اول رئیس جمهور

